

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemanje
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

1. XII. 1918 — 1. XII. 1936

Danes poteka 18 let od tega, ko je blagopokojni kralj Aleksander Ujedinitelj v Beogradu svečano razglasil ujedinjenje ter združitev vseh Jugoslovanov v enotno državo. Sen, ki je skozi stoletja navdajal in povzdigoval največje sinove našega rodu, je doživel svojo praznično izpolnitev.

Skozi stoletja so se vršile borbe Srbov, Hrvatov in Slovencev za osvoboditev in ujedinjenje. Samo, Ljudevit Posavski, kralj Tomislav in Dušan Silni, Peter Svačić in kralj Tvrdko, Nikola Šubić, Zrinski, Gundulić, Primož Trubar, Karadžić, Vuk Karadžić, Ljudevit Gaj, Stanko Vraz, Dositej Obradović, Matija Gubec, Josip Juraj Strossmayer, Svetozar Marković, Janez Evangelist Krek in vsi drugi številni so pripravljali veliki trenutek, ko je napočila zarja lepših dni in skupnega življenja. Velikemu kralju Petru Osvoboditelju ter njegovemu viteškemu in junaškemu sinu Aleksandru Ujedinitelju je bilo pridržano, da zaključita te stoletne borbe z veličastno zmago in združenjem Srbov, Hrvatov in Slovencev v močno skupno državo Jugosla Viljo.

Ko uživamo danes sadove težkih stoletnih borb, pa naj zlasti mlajša generacija, ki ni doživela tega, da je bil n. pr. najmanj pljunek iz tujčevih ust reakcija na to, če smo spregovorili v sladki materinščini, dejstvo, da ni prišel ta

svetli trenutek v življenju našega naroda sam od sebe, ali po lahki konjunkturi, marveč da je morala hrabra srbska vojska preko Golgote albanskih gor, da je bilo treba okovov in verig, trpljenja in bolečin v graških, ljubljanskih, goriških in drugih zaporih, predno je prišlo povračilo za potoke krvi in nameravano razdejanje naših duš in teles.

Osemnajst let je poteklo od prvega praznika ujedinjenja. Bilo je v teh letih marsikaj dobrega in zadovoljivega. Mnogi, ki so menili, da je zgradba našega skupnega domovanja postavljena na rahle osnove, so morali te svoje iluzije pokopati in svoja zmotna naziranja revidirati. Preveč je izrazitih skupnih življenjskih, političnih ter gospodarskih interesov, da bi se take in druge pobožne želje mogle izpolniti. Res je pa tudi, da je bilo mnogo napak in zmot, da je bilo dokaj neuspehov, pa tudi udarcev in bridkih bolečin. Morda zevamo v naš narodni zgradbi še te in one vrzeli ali nedostaki. Koliko pa je držav pod božjim soncem, ki ne doživljajo raznih težav, neprilik in nevšečnosti? Nič ne bo pretirane ob povdaru, da je nasprotno prav malo držav po vseh petih celinah, kjer je volja do skupnega narodnega življenja tako močna in neizrušljiva kakor v ujedinjeni Jugoslaviji.

Na današnji praznik Ujedinjenja pa gre pogled nas vseh k Onemu, ki je po smrti svojega velikega očeta kralja Ujedinitelja poklican, da nas vodi v svetlejšo zarjo in lepšo bodočnost.

Slabo vreme najboljši zaveznik madridske vlade

TALavera, 30. novembra. Nacionalistične čete na madridski fronti so prešle na severozapadu in jugu h generalni ofenzivi, ki se podpira z močnim bombardementom z zraka in s topništvom. 27 nacionalističnih letal kroži nad Madridom. Najsrdečije borbe se vršijo v Paseju de Rosales in v severnem tetuanskem okraju.

RABAT, 30. novembra. Sevilla poroča: V odseku Jaca so napadli republikanci z vžgalnimi bombami. Bili pa so odbiti. Južno Madrida so republikanci izvršili napad na Valde Moto in so bili tudi odbiti.

TALavera, 30. novembra. Pred Talavero so izbruhle ponovne borbe. Miličniki so vdrlj do mesta s tovornimi avtomobili in so boji trajali neprekinjeno 48 ur. Dva polka miličnikov ogrožata še vedno Talavero. Radi tega je v veliki nevarnosti vojska generala Varelle.

LONDON, 30. novembra. Reuter poroča iz Madrida: Slabo vreme pozdravlja vse madridsko časopisje kot najboljšega zaveznika madridske vlade. Ves dan je trajalo topniško streljanje vladnih baterij v univerzitetni četrti. Po 23 dneh obleganja se je vojaški položaj spremenil v korist madridske vlade. V teku včerajšnjega dne so republikanske čete napadle Sienpo, Suelos, Getafe in Villaverde. Ob tej priliki so Francove čete utrpeli težke izgube. Srdito so bili bombardirani Francovi položaji pri Monte Guarita. Francova letala so ponovno napadla Madrid. Poročajo o znakih moralnega razstrojstva v Francovi vojski. Na sektorju južno od Tajde nadaljujejo madridske čete svoje prodiranje proti Valdemoru. Na sektorju Guadalajare so čete madridske vlade zavzele Samtolin in Las Cavessadas. Na madridskem sektorju so madridske čete izvršile napad na nacionalistične čete in jih pri francoskem mostu razgnale.

VALENCIJA, 30. novembra. Havas poroča: Vlada je imela prvo sejo po izvršeni rekonstrukciji. Na sejo je nepričakovano prispel tudi prezident španske republike Azana, ki ga je množica viharno pozdravljala. Na seji se je obravnavala nota vlade v Valenciji na Društvo narodov, da se takoj skliče izredno zasedanje DN v svrhu razčiščenja španskih zadev.

TALavera DE A RIIN, 30. novembra. Havasov poseben dopisnik poroča, da so v Bilbao ubili marksisti tamkaljšnjega avstrijskega in paraguajskega konzula radi špionaže.

Zmaga abetiške slage

LJUBLJANA, 30. novembra. Včeraj so bile volitve za obrtni odsek zbornice za TOI v sedmih volilnih okrožjih, kjer sta bili vloženi po dve listi, dočim so bile v ostalih 12 volilnih okrožjih sporazumne

liste in so volitve odpadle. Pri včerajšnjih volitvah so povsod zmagale kompromisne liste razen brežiškega sreza, kjer so zmagali Pičmanovci.

Poglabljanje poljsko-romunskega prijateljstva

VARŠAVA, 30. novembra. Po obisku romunskega zunanjega ministra Antoniesca je izšel sledeči komunikat: Pri proučitvi vprašanj, ki se tičejo obeh držav, sta Antoniescu in Beck ugotovila popolno skladje stališč njunih vlad ter izrazila prepričanje o ohranitvi najtesnejših stikov v sedanjem položaju. Prav tako sta tudi ugotovila, da se bo poljsko-romunska zveza vedno izkazala v popolnem skladu z globokimi čustvi obeh narodov, in da

obsegajo cilji, radi katerih je bila ta zveza sklenjena, ustvarjajoče in učinkovite prvine za okrepitev mednarodnih stikov in varnosti v Evropi. Razen tega sta se sporazumela o bližnjem obisku romunskega prosvetnega ministra in načelnika glavnega generalnega štaba romunske vojske in guvernerja romunske Narodne banke v Varšavi. Tudi sta ministra izjavila, da sta pripravljena to zvezo poglobiti.

Mussolini na Dunaj in v Berchtesgaden

RIM, 30. novembra. V tukajšnji diplomatičnih krogih zatrjujejo, da bo Mussolini koncem januarja ali začetkom februarja posetil Budimpešto in da pojde potem tudi na Dunaj, kjer bo konferiral z dr. Schuschniggom, in Monakovo, oziroma Berchtesgaden, kjer bo Hitlerju vrnil njegov zadnji obisk v Benetkah.

DUNAJ, 30. novembra. Včeraj je prispel na Dunaj na povratku iz Rima ma-

djarski regent admiral Horthy s svojim spremstvom. Na kolodvoru sta ga pričakovala predsednik republike Miklas in kancelar dr. Schuschnigg. Dunaj je bil ob tej priliki v zastavah.

RIM, 30. novembra. Havas poroča: Italijanska vlada je priznala mandžursko državo, japonska vlada pa italijansko-abisinsko cesarstvo.

Vojaški punt na Keti, baljševiški upor v Ecuadorju

PARIZ, 30. novembra. Agencija Havas poroča o izbruhu vojaškega upora na otoku Keti, kjer se je uprl del tamošnje garnizije. Po štiriurni borbi so se uporniki predali. Na čelu upora je bil topniški polkovnik Kolderonis. Doznava se, da je upor zanetil neka tuja država, ki ji grško prijateljstvo z Anglijo ne gre v račun.

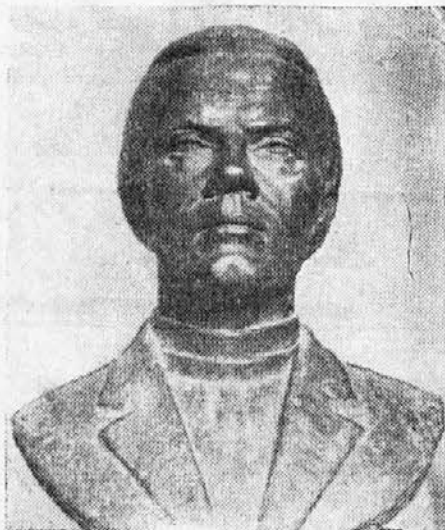
QUITO, 30. novembra. Del vojaštva in policije v Quito, prestolnici Ekvadorja, se je uprl. Revolta se obrača proti prezidentu Pajezu in proti vladi, v prvi vrsti proti vojnemu ministru Albertu Enriquezu. Prezident republike se je takoj postavil na čelu vladi zvestih čet, ki so prešle v protinapad. V vladnih krogih zatrjujejo, da gre za prevarni poskus boljševiških elementov.

BERLIN, 30. novembra. Moskovska poročila o novem sovjetskem programu glede izgradnje mornarice so zbudile v Berlinu veliko pozornost. Berlinski listi

skušajo izvajanje tega velikopoteznega programa prikazati kot izzivanje vseh pomorskih sil.

Ob otvratvi šole Kralja Ujedinitelja

Šola, naš vrt

Gregorčič Simon.

Lep, zlahten vrtec jaz poznam,
Ni velik, a je dragocen,
Jednak mu vrtec ni noben
Za vso zlatò ga ne prodam.
Če kdo po vrtu tem me vpraša...
Ta vrt so duše, srca naša.

* Priobčujemo to Gregorčičevo, še nikjer obelodanjeno pesem, ki jo je bil veliki pesnik spesnil za neko šolsko prireditev v trgu Kobaridu na Primorskem, kjer je služboval kot kaplan in jo izročil v uporabo tamkajšnji tudi izven šole vrlo narodno delavni, sedaj že pokojni učiteljici Milekovi Dragojli. Prepis rokopisa nam je iz njene zapuščine izročil njen

Vrtnarji so učitelji
In dragi nam roditelji!
Kako skrbno so ga gojili,
Sadili tukaj, tam zlahtnili
In se trudili dan na dan,
Da bil bi vrtec res krasan!
Ko polje kmet je razoral
In zlato seme nasejal,
Ne ve, če pride polni klās
Pod srp žanjici, snopu v pás.
Pač morda bela slana pade,
Zatrè že v kàli setve mlade,
A solnce vroče i pekoče,
Požgati žito zna cvetoče...
Bog váruj nas nevihte, toče...!
A bolj kot vrtna, poljska žetev
V nevarnosti je dušna setev
Ker setvi lepili vědnosti
In rožam zlahtnih čednosti
Sovražen je hudobni svet
Zatrì bi rad ta lepi cvet!
Zató ga várujmo skrbljivo.
Da ne poškodi ga nikdò
In delajmo neutrudljivo,
Da dviga, širi se zvestò!
Bog daj pa setvi moč in rast,
Da nam bo v prid, a njemu v čast!

svak Knaflič R., šolski upravitelj v poklju, da se s tem proslavi otvoritev nove šolske palače v V. srezu v Mariboru dne 1. decembra t. l., se izpopolni Gregorčičeva razstava v Študijski knjižnici in da se ta dragocena drobtina Gregorčičeve pesnitve izroči šolam in učiteljstvu v blagohotno uporabo ter se otmè pozabljivosti.

Multimedijski pregledi

Prešernova osebnost v luči raziskovanj profesorja dr. F. Kidriča

Tukajšnja Ljudska univerza je na dostojen način posvetila svoj petkov večer spominu prvega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Odlični predavatelj in sloviti prešernoslovec, univerzitetni profesor dr. Kidrič iz Ljubljane je številnim poslušalcem markantno očrtal Prešernovo osebnost ter kulturne, socialne in politične probleme njegove dobe. Uvodno besedo je spregovoril predsednik Ljudske univerze g. inž. Kukovec, ki je podčrtal pomen tega večera, ki je posvečen spominu prvega slovenskega pesnika, ki je bil živa luč slovenskega duha. Naloga naše sedanje generacije je, tako je dejal, da to luč očuva tudi poznejšim generacijam.

Za temi uvodnimi besedami je povzel besedo predavatelj, prisrčno in navdušen pozdravljen od vseh navzočih. Izvajal je: Prešeren je vstal iz svojega naroda v času najhujših borb za politične svobode in v času, ko se je naša zemlja začela otresati fevdalizma. S svojo pesnitvijo »Krst pri Savici« je Prešeren vstal v tekmi za čast svojega naroda. To je redek primer z ostalimi pesniki tedanje dobe. Prešerna odlikuje jakost, delavnost in izrazit dar za metafizično izražanje. Prešernu pripisujejo spricho njegovih del v 43. letu starosti ekscentričnost. Formalno bi imel kritik prav. Pesnik se mora pokoriti zakonom okoliščin, vsako njegovo dejanje je kamenček za zgradbo kulture. Kritika Prešernovega pesništva dela postane jasna, če vpoštevamo pri Prešernu prehod iz kmečkega položaja v meščanski stan in če upoštevamo prilike v domači hiši Ribičevih na Vrbi.

France je zrastle v dobro situirani hiši, ki je tedanja obvezno tlako lahko odplačevala. Dobro razmerje, ki je vladalo med Ribičevimi domačijo in sosednjim begunjskim gradom ni ostalo brez upliva na Prešerna samega. Nenavadno je bil v Prešernu razvit čut razredne pripadnosti, iz katerega izhaja njegov krepko podčrtan meščanski čut. Prešeren se je čutil Slovenca, ni pa smatral Čojzove slovensčine sposobne za nauk. Slovenska poezija je potrebovala zlikanega jezika, medtem ko se je kranjsko meščanstvo posluževalo nemških knjig. Prešernova pesem sega ne samo v erotiko, marveč v vse tedaj sodobne probleme.

V Prešernovo dobo padata važna mejnika in sicer juljska in marčna revolucija. To sta časovna mejnika, ki sta ne-

dvomno uplivala na Prešerna in ki sta dvignila v njem navdušenje za borbo proti vsem tlačiteljem naroda. V Prešernu pa iščemo zaman še tako rahlih namigavanj na tedanjo poljsko ustajo, dasiravno je bil njegov prijatelj Čop uslužben v Poljski in dasiravno je bil Prešeren v najboljših odnosih s Koritkom. Vzrok temu leži v dejstvu, da se je Prešeren v svoji usmerjenosti le redko kdaj sprijaznil z vsakdanjo tendenčnostjo. Izmed vseh avstrijskih institucij je Prešerna najbolj jezila cenzura, katere se je spretno izogibal. Zavedal se je dolžan dati svojim pesnitvam slovensko obliko, je nastopila v 31. letu njegove starosti. Tedanja doba je imela do slovenskega oblikovanja povsem drugačne nazore. Nazor, da sme Slovenec oblikovati svoje verze v nemščini, je bil v tedanji dobi tako sam ob sebi umeven, da Prešeren sam preostalo ni čutil v nemški pisavi slovenskih pesnitev ničesar neprimerne.

Prešeren je dal slovenski pesmi moč in obliko. V njegovih pesmih srečavamo češče imena Kranjec, Slovenec, Slovan. Iz domačih korenin je pognal slovenski in slovanski smoter. »Sonetni venec« je zrastle samobitno brez katerikoli drugih vplivov. Značilno za Prešerna je, v kakšnih odnosih je živel do Čeha Kolarja. »Češki entuziast«, pravi, »nima pravice dajati nasvete Slovincem«. Prešeren ni videl v Kolarju tega, kar je v njem videl Stanko Vraz in drugi Ilirijanci.

V pogledu Prešernovih odnosov do socialnih vprašanj je zbral Mariborčan, mladi Dolar, vsa mesta Prešernovih pesnitev, ki se tičejo posameznih stanov. Izrecnega povdarka v tem pogledu pa ne najdemo pri Prešernu nikjer. Največ nam Prešeren govori o pesniku. Pogosto govori tudi o duhovnikih in menihih, toda vedno je v gotovi oddaljenosti. O kmetu bi pričakovali v Prešernu nekoliko več, najdemo pa le prav malo mest. Prešeren je sicer čutil položaj kmeta, kakor njegov prijatelj graščak Smole. Njegova vojaška pesem ne izraža navdušenja za vojaški stan, temveč je le prigodnica, ki naj ponazoriti pesnikov odpor.

Pri razlagi političnih in socialnih momentov Prešernovih pesnitev ne trčimo na nobene težkoče. Motivi Prešernove pesmi nam dajejo občutek skeptičnosti do dogem. V »Judovskem dekletu« naletimo

na problem mešanih zakonov, ki jih Prešeren istotako obravnava v svoji poeziji. Marčna revolucija najde Prešerna, sicer telesno še zdravega, toda v njem je nekdanja ambicioznost že umrla. Prešeren je trdno veroval v zmago revolucije, kar nam dokazuje njegove vloge na sodi-

šče, ki jih je sestavljal takrat v svojem odvetniškem poklicu. Bili so to trenutki poenjajoče ambicije, katerim so tu pa tam sledili trenutku skepse, vse dotlej, dokler še niso zgrnile zemeljske grude na njegovo krsto.

5 stanovske fronte

Enodušna manifestacija učiteljske samozvesti

Učiteljstvo obmejnega dravogradskega sreza je imelo te dni drugo zborovanje v letošnjem šolskem letu v narodni šoli v Breznu ob Dravi ob veliki udeležbi članstva. Zborovanje je bilo velika in enodušna manifestacija učiteljske samozvesti, saj so bili vsi sklepi sprejeti soglasno in soglasno so bili obsojeni razni neutemeljeni napadi raznih oseb na mogočno stanovsko organizacijo JUU in posamezne pionirje naše prosvete na vasi. Navzoči so stoji poslušali odlomek, ki je izšel v »Narodni Prosveti« ob zadnjem tragičnem dogodku težko preizkušene tovarišice.

Nato je predsednik podal situacijsko poročilo o delu, ki ga je izvršila organizacija v zadnjem času. Situacijsko poročilo je obenem obsegalo poročila stanovske zadeve. Prečital je tudi razne došle dopise. Zborovalci so soglasno sklepili žrtvovati mesečno gotov znesek za podporni fond, ki se bo ustanovil pri sreskem društvu za zaščito članstva. Mnogi so tudi podpisali delnice »Učiteljske tiskarne«, tako, da bo ta važna go-

spodarska ustanova res prava učiteljska ustanova v rokah učiteljev. Tudi brezposelnim abiturientom se je določila podpora iz društvene blagajne.

Sledil je obširen referat tov. Šebarta iz Mežice o temi: »Kako navajam učence k samodejavnosti«. Referat, ki je trajal skoraj dve uri, je podprl z raznimi risbami in zvezki, ter je bil tovariš Šebart deležen viharnega aplavza. V kratki, jedrnat debati, v katero so posegli sr. šol. nadzornik Močnik, in učitelji Terčak, Tomazič, Kolar, Volmajer, Galob in drugi, je bilo iznešenih mnogo misli za nadaljnje delo na pedagoškem polju in se je soglasno sklenilo, da se referat objavi v »Popotniku«.

Zborovanje je pokazalo, da je obmejno učiteljstvo dravogradskega sreza složno v borbi za stanovske interese ter za napredek naše vaške šole, ki jo hoče postaviti na moderne vzgojne temelje. — K. V.

Sarajevske senzacije

Fant — dekle v plohi ženitvenih ponudb

Poročali smo že o usodi mlade sarajevske muslimanke Almase Popovičeve, katere usoda nas spominja na spolno metamorfozo znane praške sportnice in lahkoatletke rekorderke Zdenke Koubkove. Almase Popović se je, kakor znano, lani podvrgla operaciji in se je po izvršeni operaciji predstavila preje brhka muslimanka Almase Popović navzočim zdravnikom kot čeden mladenič Enver Popović. Toda kmalu zatem se je pokazala potreba nove operacije, da bi ta novo pečeni »mladenič« Enver Popović postal stoodstotni možki. Ta operacija je bila

izvršena v Sarajevu. Ko se je Enver v sarajevski bolnišnici — seveda v moškem oddelku — opomogel, je zapustil bolnišnico kot predmet silovite pozornosti sarajevskih muslimank, ki so se na vso moč pričele zanimati za Enverja Popovića, ki je razen tega prejel nešteto ženitvenih ponudb. Te dni pa so v organizmu mlade Enverja nastale nekatere motnje, ter se je izkazala potreba ponovne, to je tretje manjše operacije, po kateri bo Enver zapustil bolnišnico kot popolen mladenič.

DR. GÖBBELS,

ki je ob priliki podpisa nemško japonskega pakta razglasil to vest po radiju v svet. Neki zagrebški list je k temu napravil sledeči komentar: medtem, ko govori dr. Göbbels o sporazumu za pobijanje boljševizma, piše časopisje teh držav o gospodarski in vojaški zvezi.

Slovenijegociške novice

Ob slovesu šentlenarškega župana dr. Milana Goriška a. Pretečeni mesec je izročil občinske posle svojemu novemu nasledniku naš priljubljeni dosedanj župan g. dr. Milan Gorišek. Dr. Gorišek je bil od ranega jutra do poznega večera skozi dolgih devet let skrbno na delu za gospodarstvo in kurtur napredek šentlenarške občine. Pomagal je vsakemu, naj si bode bogat ali siromak in ni poznal v svojem županskem poslovanju nobene pristranosti. Saj se pa tudi sadovi njegovega vsestranskega premišljenega dela povsod poznajo. Dr. Gorišek je poskrbel za dreved in pešpoti, sredi trga je uredil lepa parka z nasadom. Tudi se je uredila cesta skozi čreto, do kopališča in iz trga proti Sv.

Rupertu v Slov. gor. In to vse s 30 odst. občinskimi dokladi. Izvedel je po težkih naporih elektrifikacijo do skrajnih mej katastrske občine Sv. Lenart. — Vsi, kateri pravično in odkrito mislimo, vemo, da g. dr. Gorišek za trudapolno in pravično delo ni bil deležen dolžne hvale. Bodi mu pa v zadoščenje neoporečna in poštena preteklost in nesebičnost ter truda polno in uspešno delo v blagor narodu in v korist občine Sv. Lenart v Slov. gor. Mi pa, ki vemo ceniti njegov trud, se mu za storjeno najiskrenejše zahvaljujemo in ga prosimo, naj vztraja v svojih prizadevanjih. — Več občanov.

Vlomilci v lenarško trafiko izsledeni! K nedavnemu našemu poročilu o pravočasno preprečenem vlamu v glavno zalogo tobaka pri Sv. Lenartu v Slov. gor. smo izvedeli, da so vlomilci že izsledeni, vendar so pravočasno pobegnili. »Corpora delicti«, ki so jih vlomilci pustili na licu mesta, so pomagali k izsleditvi. So to domačini, za katerimi so orožniki že razpisali zasledovanje.

Svinjska kuga razsaja! V občini Ščavnica je izbruhnila svinjska kuga. Radi malomarnosti nekega posestnika, ki je prodajal meso bolne svinje, se je razširila že po okolici in je nevarnost popolne okužitve svinjereje v tamošnjem okraju. Oblasti so podvezle energične ukrepe, da se ta bolezen zatre, posestnike, ki so vedoma prodajali bolne svinje, pa ovadili sodišču.

Z ročico po glavi! Pred hišo sta navalila na Breznika Alojzija, viničarja iz Žitnice, dva zlikovca in mu z udarci ročice po glavi prizadajala hude poškodbe po glavi in hrbtu. Bila sta to dva domačina, ki že dolgo kuhata jezo na Breznika. Celo psa sta naščuvala nad Breznika, ki ga je hudo vgriznil v nogo. Breznik pravi, da ne ve, zakaj bi bila napadalca jezna na njega. Oba je naznanil orožnikom.

Mariborske in školiške novice

Dokument zgledega socialnega čustvovanja

Včerajšnjega sestanka, ki ga je sklicala stanica za socialno skrb rekonvalescentnih delavcev v Mariboru, se je udeležilo nad 120 delavskih zaupnikov in zastopnikov delavstva, ki so veliko dvorano Delavske zbornice napolnili do zadnjega kotička. Predsednik Stanice narodni poslanec dr. Jančič je v obširnem govoru obrazložil pomen in namen ter zgodovino te institucije. V svojem zaključnem govoru je apeliral na navzoče, da bi se skrbstveni prispevek 50 para na osebo in mesec razširil na delavstvo prav vseh tovarniških in industrijskih podjetij v Mariboru, upoštevajoč, da posluje stanica brezplačno in uporablja dohodke stoddostno samo za podpore najbednejšim.

Upravitelj ekspoziture OUZD v Mariboru je podal poročilo o delu stanice, iz katerega je bilo posneti, da je Stanica oskrbovala v zadnjih 3 letih 75 rekonvalescentov od 1—35 mesecev, ali povprečno enega po 6½ meseca. Od teh je tekom podpirne dobe 14 umrlo, 17 se še oskrbuje, ostalih 44 pa je okrevalo in zopet nastopilo delo. Za oskrbo teh oseb je bilo izdatkov Din 61.336. Ugotavlja, da je samo v Mariboru pri OUZD prijavlje-

nih nad 14 tisoč delavcev. Če se od tega števila izloči obrtništvo in hišni posli, odpade še vedno na težko industrijo do deset tisoč zavarovancev. Za slučaj, da pristopijo vsi ti delavci s skromnim prispevkom 50 para na mesec, lahko računa Stanica na redni mesečni dohodek štiri do pet tisoč dinarjev samo s strani delavcev. Tudi on apelira na navzoče, naj uvidijo potrebo po razširjenosti te institucije na vse večje obrate v Mariboru, ki bo v korist res samo potrebnim in onemoglim osebam.

Navzoči zastopniki in zaupniki delavstva od 34 mariborskih tovarniških in industrijskih podjetij so z razumevanjem soglasno pristali na prostovoljno plačilo skrbstvenega prispevka, odklonili pa so iz razumljivih razlogov sodelovanje pri ustanovitvi obratnih zdravstvenih odsekov.

Ob sklepu se je upravitelj ekspoziture v imenu rekonvalescentov, ki so in še uživajo podpore stanice, najiskrenejše zahvalil g. dr. Jančiču kot predsedniku Stanice za njegovo požrtvovalno delo na socialnem polju, nakar je predsednik zaključil sestanek.

Na dan obletnice državnega Ujedinjenja v torek, dne 1. decembra 1936 se bodo služila bogoslužja v tuk. stolni in mestnožupnijski cerkvi ob 10. uri, v pravoslavni kapeli v meljski vojašnici ob 10. uri in v starokatoliški cerkvi v Narodnem domu ob 10. uri. Po končanih bogoslužjih se bodo sprejemale čestitke v sejni dvorani sreskega načelstva v sobi št. 38/I, kjer se nahaja v ta namen vpisna knjiga. Vsi gg. šefi in predstavniki državnih in samoupravnih uradov, ustanov, zavodov, društev in korporacij so vabljeni, da bogoslužjem prisostvujejo. — Sreski načelnik.

Združenje vojnih invalidov, krajevni odbor v Mariboru poziva svoje članstvo, da se udeleži pogreba blagopokojnega Adolfa Šarmana, ki bo jutri dne 1. decembra ob 14. 45 na mestnem pokopališču.

Mariborsko strelsko okrožje poziva vse svoje člane, da se korporativno udeleže jutrišnje sokolske proslave narodnega praznika v Narodnem domu ob 9. uri predpoldne. Predsednik.

Maistrove horce pozivamo, da se udeleže sokolske proslave narodnega praznika Ujedinjenja v Narodnem domu jutri dne 1. decembra ob 9. uri dopoldne.

Odbor za postavitev spomenika kralju Ujedinjenju v Mariboru bo na državni praznik dne 1. decembra povodom slavnostne otvoritve nove magdalenske šole s pomočjo skavtov razpečaval bloke z listki po en dinar v prid fondu za kraljevi spomenik. Vsa javnost se naproša, da z enodinarskim prispevkom podpre akcijo za postavitev spomenika kralju Aleksandru v Mariboru.

Uprava občine Pobrežje poziva vse hišolastnike, da ob priliki praznika ujedinjenja, t. j. 1. decembra 1936 razobesijo državne zastave.

Racija... V soboto zvečer je mariborska policija napravila po mestu, zlasti pa na periferiji, obširno racijo. Policija je aretirala 24 oseb, ki se niso mogle izkazati, s čim se preživljajo. Med aretiranci pa je bilo tudi nekaj tatov in drugih nepridipravov, ki so bili pridržani v zaporih, dočim so ostale po perlustraciji izpustili.

Saharinček... Na Glavnem trgu je včeraj dopoldne neka 36letna Eliza B. ponujala kmetičam v nakup saharinčka. Na to opozorjeni stražnik je B. aretirala ter so našli pri njej precejšnjo količino saharina. Pri zaslišanju je B. dejala, da je kupila saharin od nekega neznanca. Saharin so ji zaplenili, B. pa bo imela sitnosti z oblastmi.

Z lokomotive je padel 28letni pomožni delavec Rudolf Sinič, ki je bil zaposlen v kurilnici državnih železnic s pregledovanjem parnih cevi. Pri tem se mu je spodrsnilo in je padel z višine 3 m na tla. Pri padcu si je zlomil levo nogo v kolenu in so ga morali poklicani mariborski reševalci odpremiti v mariborsko bolnišnico.

Primorski rojaki in rojakinje, gospodari in gospodinjice! Preglejte Vaše čestiti skromne zaloge in gotovo boste našli med njimi tudi kaj obrabljenih predmetov, kakor obleke, perilo, čevlje, čepice itd. Izločite to, kar lahko pogrešate in darujte podpisane odboru, da bo mogel vse to razdeliti med naše potrebne rojake, ki se obračajo v tej trdi zimi na nas s prošnjo, da jih vsaj deloma podpremo s potrebno obleko, perilom in dr. Nebroj jih prihaja lačnih, raztrganih in bosih, proseč nas pomoči. Potreba je nujna in hitra pomoč je na mestu. Izpolnimo napram lastnim bratom v bedi svojo človeško dolžnost. Darovne sprejema odbor v Gregorčičevi ul. 26, priidite levo (Jadranska straza). — Kdor želi, da se darilo dvigne, naj to sporoči pismeno odboru ali pa tudi telefonski na št. 29.70. Priporoča se akcijski odbor za pomoč primorskim rojakom.

Zgodba o dvojni zavarovalnici. Rački orožniki so ovadili državnemu tožilstvu 74letnega posestnika Alojzija Š. ter njegovo ženo 72letno Marijo Š. radi goljufije. Posestniku Š. je namreč avgusta t. l. zgorelo gospodarsko poslopje, ki je bilo zavarovano pri neki tukašnji zavarovalnici. Dne 9. oktobra sta se zakonca Š. podala na okrožno sodišče v Maribor, kjer sta zaprosila za potrdilo, da jima je gospodarsko poslopje zgorelo. Na podlagi omenjenega potrdila jima je zavarovalnica takoj izplačala zavarovalnino v znesku 5174 dinarjev. Dne 24. oktobra pa sta se ponovno zglasila pri sodišču ter zahtevala potrdilo o požaru, ki so ga predložili zopet zavarovalnici in sta prejela zopet 5174 dinarjev. Šele te dni pa je zavarovalnica ugotovila, da je bila zakonca Š. zavarovalnina dvakrat izplačana ter so zadevo prijavili oblastem. Zakonca Š. se zagovarjata s tem, češ da sta bila zavarovana na 10.000 dinarjev.

Obiščite Miklavžev večer v petek dne 4. decembra v Veliki kavarni.

Sokolsko društvo Maribor I. poziva vse članstvo brez izjeme, da pride dne 1. dec. v torek ob 8.30 predpoldne pred vojašnico kralja Petra I. odkoder odkorakamo skupno v Narodni dom! Bratje in sestre! Tu ni izgovora, da ni časa. Pokažimo, da je Sokolstvo na svojem mestu ter se zavedajmo, da je 1. december naš največji praznik. V civilu z znakom, strogo obvezno za vse članstvo. Zdravo! Uprava.

Za Miklavža in Božič: Hustrirani otroški pravljici »Sinček Sneguljčice pri palčkih« in »Sovražnik Janka in Metke«. Zvezek samo Din 6.—. Dobiva se v vseh knjigarnah.

Putnik priredj dva izleta z avtokarom v Graz in sicer v torek 8. in v četrtek 10. decembra. Odhod iz Maribora od hotela »Orel« ob pol 8. uri zjutraj, odhod iz Graza ob 21. uri izpred hotela Steirerhof. Vozna cena Din 100.

Petek 4. Miklavžev večer v Veliki kavarni: kabaret, prihod Miklavža, razdelitev daril.

V gostilni Achtig 1. decembra koncert. Sv. Miklavžu priporočamo poset trgovine Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta 13, kjer dobijo poceni male knjižice in drugo za malčke.

Primerno Miklavžovo darilo je lep pisemski papir! Knjigarna Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova 13.

»Za vsak dan«, informativni univerzalni priročnik za ženski svet, je zlata knjiga za vsako ženo, ker vsebuje odgovore na vsa pereča vprašanja sodobne žene. Ni to kakšen prevod zastarelega tujega avtorja, ampak izvirna knjiga, sestavljena s pomočjo naših priznanih strokovnjakov (za vsako poglavje eden ali pa več avtorjev), primerna: sodobnim razmeram, našim navadam in običajem, našemu podnebjju, slovenskemu ljudstvu z upoštevanjem vseh izprememb v sodobnem življenju. Ta knjiga, ki je načrtno sestavljena in spisana, bo prva knjiga te vrste v našem jeziku in četudi bo imela čez 500 strani, formata osmica (ne všteti ilustracij), stane v subskripciji samo: broširana Din 50 in v polplatno vezana Din 60.— (tudi na tri obroke). Knjiga izide pričetkom leta 1937. — Naroča se: Tiskovna založba, Maribor, Gregorčičeva 26, tel. 29-70, Ženski svet, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 12/II, tel. 32-80 in pri pobraščenih zastopnikih. Po izidu bo cena knjigi zvišana. — Tiskovna založba.

Naš novi roman

V kratkem zaključimo sedanjí roman »S cesarskega prestola v blaznico«. Takoj za tem pričnemo z novim romanom, ki bo nedvomno zbudil med našimi naročniki in čitatelji živahno in veliko zanimanje. Snov novega romana je zajeta iz dobe znanega papeža Aleksandra VI. ter njegovega zloglasnega sina Cezarja in hčerke lepotic Lukrecije Borgia. Pri tem moramo svoje čitatelje in naročnike opozoriti, da ta naš novi roman ni identičen z onim, ki je svojčas izhajal v »Jutru«, ampak gre za povsem drugo povest v okviru tedanje dobe in sicer na podlagi pripovedovanj sodobnika vojvode Ercole, ki nam v plastičnih slikih prikazuje tedanje življenje v vodilnih krogih Vatikana ter njegove okolice.

Ta novi roman

Pod Borgiji

je prepoln grozovitosti in strahot tedanje dobe, ko so se človeška življenja uničevala radi najmanjših vzrokov in je na vatikanskem prestolu sedel mož, ki je bil sicer močna osebnost, toda prav malo duhovnik cerkve, veliko bolj pa kralj neverjetno razkošnega in svetovnjaškega življenja. Stvari, ki se boro ob teh pripovedovanjih vojvode Ercole, se čujejo kakor bajka.

Čitatelje našega lista, ki še niso naročeni in ki še niso v krogu naših abonentov, opozarjamo na to že sedaj, da si lahko še pravočasno naročijo list, da jim bo tako omogočeno, da hranijo ta zanimivi roman, ki ga pričnemo objavljati še v prvi polovici tega meseca.

Odprta noč in dan so groba vrata... V Vetrinjski ulici 11 je preminila v starosti 60 let zasebnica Antonija Stojec. Rajnka je bila soproga pokojnega goriškega rodoljuba in zaslužnega narodnjaka g. Stojeca. Bila je blaga, dobrosrčna in plemenita žena, katere svetli spomin bo trajno živl pri vseh, ki so jo poznali in ki so cenili njen blagi značaj. — V porodnišnici je preminila v starosti 48 let Neža Pečecnik, soproga vpokojenega narednika-vodnika. — V splošni bolnišnici je umrla posestnikova žena Genovefa Vogrinovala, stara 43 let. — V častitljivi starosti 84 let je izdihnila v Linhartovi ulici 15 zasebnica Neža Dečmanova. Učaloščenim svojcem, ki jih je smrt blagih rajnkah globoko pretresla, naše iskreno sočutje.

Pičla zmaga Mariborskega šahovskega kluba. V kavarni »Jadran« se je vršil v soboto zvečer in včeraj popoldne šahovski dvoboj za prvenstvo Slovenske šahovske zveze, in sicer med Mariborskim šahovskim klubom ter šahovsko sekcijo mariborske podružnice UJNZB. Prvo srečanje v soboto se je končalo z zmago Mariborskega šahovskega kluba v razmerju 5 in pol : 2 in pol, včeraj pa je zmagal UJNZB s 5:3, tako da znaša skupni rezultat dvoboja 8 in pol : 7 in pol v korist Mariborskega šahovskega kluba. S to zmago si je MŠK utrl pot v zadnje kolo, ki se bo odigralo prihodnjo nedeljo med Mariborskim šahovskim klubom in SK Železničarjem. Turnir se je končal v najlepšem redu ter je prinesel nekaj prav zanimivih partij. Vodstvo prireditve je bilo v rokah prof. Sile. Posamezni rezultati so bili naslednji: V soboto: Kukovec (M):Knechtl (U) 1:0, Ostanek (M):Šavli (U) remis, Mešiček (M):Lukč (U) 1:0, dr. Lippai (M):Kuster (U) 1:0, Konič (M):Dobrila (U) 0:1, Lobkov (M):Pergler (U) 1:0, Bien (M):Gobec (U) 1:0, Strniša (M):Marvin (U) 0:1. V nedeljo: Gobec E. (U):Kukovec (M) 0:1, Šavli (U):Ostanek (M) remis, Lukeš (U):Konič (M) 1:0, Kuster (U):Mešiček (M) 1:0, Mavrin (U):dr. Lippai (M) 1:0, Pergler (U):Bien (M) 0:1, Gobec B. (U):Strniša (M) 1:0, Dobrila (U):Koser (M) remis.

Iz upravne službe. Za sreskega načelnika v Murski Soboti je imenovan dr. Fran Bratina, doslej sreski načelnik v Lendavi. Dosedanji sreski načelnik v Murski Soboti Gašper Lipovšek je imenovan za sreskega načelnika v Kranju. Za sreskega načelnika v Lendavi pride Miloš Grabrijan, doslej sreski podnačelnik v Murski Soboti. Alfonz Trojner, pristav pri sreskem načelstvu Maribor levi breg, je premeščen k sreskemu načelstvu v Banjaluki.

NAŠIM NAROČNIKOM

Današnji številki »Večernika« smo priložili pošne položnice za vse zunanje naročnike ter jih vlijudno prosimo, da nam naročnino za mesec december nakažejo takoj prve dni v mesecu. Z ozirom na to, da se morajo ta mesec zaključiti knjige in se mora sestaviti bilanca, prosimo tudi one naročnike, ki so z naročnino še v zaostanku, da svoj dolg poravnajo najkasneje do 15. decembra.

Uprava »Večernika«.

SOKOLSKI MARIBOR SE BO POLNOŠTEVILNO UDELEŽIL NOČOJSNJE SOKOLSKA AKADEMIJE V NARODNEM GLEDALIŠČU. — ZDRAVO!

Radi jutrišnjega drž. praznika izide prihodnja številka našega lista v sredo 2. t. m. ob običajni uri.

Pavla Udovičeva se poslavlja. Popularna in priljubljena bivša diva mariborske operete, ki sedaj deluje v osiješkem kazališču, ima svojo poslovilno predstavo v četrtek 3. t. m. Nastopila bo kot Madeleine v izvrstni opereti »Ples v Savoyu«, kjer je tako sijajno uspela tako v pevskem, kakor v igralskem pogledu. Rezervirajte vstopnice! Bloki ne veljajo.

Himen. V soboto 28. t. m. sta bila v frančiškanski cerkvi v Ljubljani poročena Danuška Vodebova, hčerka ravnateljice tuk. Mestne Iranilnice v pok., in dr. Anton Horvat, odvetnik v Ptuiju. Poročna priča za nevesto je bil g. dr. Ivo Lulič, odvetnik in univerzitetni docent, za ženina pa g. dr. Josip Krapež, odvetnik v Ljubljani. Čestitamo! Tozadavna poprejšnja vest v našem listu je bila pomotoma preuranjena. (Povzeli smo jo po nekaterih drugih listih.)

Album, spo inske knjige, pisalne podloge itd. z vašimi ročnimi deli izdeluje z največjo točnostjo knjigoveznica V. WEIXL, MARIBOR

Iz veterinarske službe. Za veterinarskega svetnika obmejne veterinarske postaje v Murski Soboti je imenovan dr. Josip Šerbec, doslej v Korenici. Za veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Korenici pa je postavljen Josip Samec, doslej v Murski Soboti.

Na splošno željo v torek popoldne predstava gospoda Svengalija. Zvečer novi spored v Veliki kavarni.

Iz tehnične službe. Inž. Jug Avgust je premeščen od sreskega cestnega odbora v Mariboru k tehničnemu razdelku mariborskega sreskega načelstva. K mariborskemu sreskemu cestnemu odboru pa pride zopet inž. Adolf Šoberl, ki je doslej služboval pri sreskem cestnem odboru v Celju.

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 30. novembra ob 20. uri: »Sokolska akademija«.

Torek, 1. decembra ob 15. uri: »Sokolska akademija«. — Ob 20. uri »Ukročena trmoglavka«.

Sreda, 2. decembra: Zaprti.

Četrtek, 3. decembra ob 20. uri: »Ples v Savoyu«. Prvič. Poslovilna predstava Pavle Udovičeve. Izven.

Na praznik Ujedinjenja zvečer uprizore v gledališču »Ukročena trmoglavka«. To Shakespearejevo z blestečo duhovitostjo in prav učinkovito pisano delo splošno ugaja in so njegove predstave prav dobro obiskane.

Kino

Kino Union. Vsled ogromnega obiska in velikega zanimanja podaljšamo prekrasni film »Car Kalifornije« z Louis Trenkerom do vključno srede.

Vrli mož zapušča Maribor. Te dni se poslavlja od Maribora vrli narodniak in zavedni rodoljub g. Makso Milič, doma iz Proseka, ki odhaja k svojemu svaku v Banat. G. Milič je kot vnet Slovan in nacionalist užival v vseh krogih spoštovanje in priljubljenost.

Nezvestinega so našli pod Montebelom nekega moškega. Mariborski reševalci so ugotovili, da je bil zastrupljen z ogljikom in so ga odpemili v tukajšnjo splošno bolnišnico.

Na Koroški cesti je gorelo! Sinoči po 10. uri je ogenj zajel gospodarsko poslopje in del stanovanjskega poslopja železniškega uradnika Josipa Alta, ki ima svojo hišo na Koroški cesti 116. Mariborski gasilci so takoj odbrzeli na mesto požara in so bili do tričetrt na 2. zjutraj neprekinjeno na delu. Zgorelo je tudi nekaj gospodarskega orodja in opreme ter 5 svinj. Škoda znaša okoli 60.000 dinarjev in je le deloma krita z zavarovalnino. Ogenj je bil očitno podtaknjen po zlobni roki.

Dar. Za novi reševalni avto je daroval g. Vlašič mesto venca na grob gospe Celestina 100 dinarjev. Prisrčna hvala!

Drugače ne gre? ... Tuk. »Delavska politika« piše: »Ali bi se to ne dalo drugače urediti? Že parkrat smo opozorili na to, da se pri nas odlagajo vsa javna dela na zimo, namesto da bi z njimi začeli že spomladaj in jih dovršili čez poletje. Na državnem mostu n. pr. delajo sedaj novo elektriško napeljavo, kakor da bi prej, dokler je bilo še toplo, ne bilo za to časa. Delavci, ki so pri tem delu zaposleni, so izpostavljeni hudemu mrazu, termometer je že par dni pod ničlo in razen tega brije na mostu vedno ostra sapa. Vsak si lahko sam predstavlja, kako po kamenju in železni mostni konstrukciji, dolbsti cement in vrtati železo. Ni čuda, ako se bo ta ali oni izmed njih prehladil, da bo imel za vse življenje dovolj. In kakor izgleda, bo delo trajalo še ves mesec december. — Delo pri preureditvi mostišča na Kralja Petra trgu pa so morali sploh prekiniti, ker zmrzuje in ni mogoče več cementirati. Del hodnika, ki so ga prevlekli s cementom, so morali, da preprečijo poškodbe vsled mraza, pokriti s suhim listjem. Naj bi merodajni gosposdje skrbeli za to, da se vprašanja, ki se tičejo takih del vedno uredi poprej. Delavcem pa, ki so zaposleni v takem

mrazu in na tako odprtih krajih, kot je državni most, bi morali preskrbeti toplo obleko in tu in tam tudi kakšen požirek toplega čaja.«

Ptujske novice

Ustanovitev nove občine v ptujskem srezu. Za one dele bivši občine Breg, ki niso priključeni k mestu Ptuj, se ustanovi nova občina s sedežem na Zg. Hajdini. Nova občina bo obsegala vasi Dražence, Zgornja in Spodnja Hajdina ter bo štela okrog 1500 prebivalcev. Za to novo občino je imenovana začasna občinska uprava, ki bo vodila posle do volitev.

Slavenjebistiške novice

Sokolsko društvo v Slov. Bistrici. Na povabilo prosvetnega odbora je predaval dne 18. novembra br. prof. Srečko Brodar o Potočki zijalki in drugih postajah iz stare kamene dobe v Jugoslaviji. Predavatelj je prikazal snov v poljudni, privlačni in lahko pojmljivi obliki. Lepe slike so izborno ponazorile izvajanja. Predavanje je v vsakem oziru lepo uspelo. Kino gledališčna dvorana je bila nabito polna, zlasti se je odzvala mladina. Prihodnje predavanje bo dne 7. decembra. Predaval bo br. dr. Anton Dolar, profesor iz Maribora o generalu Maistru.

Poljčanske novice

Iz občinske pisarne! Te dni se je vršila občinska seja, na kateri je novi občinski odbor prevzel posle. Sklenilo se je soglasno, da ostane sedež občine v Peklu. Izvolili so se novi kraj. šol. odbori za Laporje, Poljčane in Studenice. Poljčanski šolski odbor tvori: gg. Cilenšek, Hauptman, Bauman Josip, Gajšek ter Trunkl. Zastopnik za meščansko šolo v Slovenski Bistrici je župan g. Detiček Anton. Spremenjeni so nekoliko tudi uradni dnevi. Župan uraduje celodnevno ob torkih in petkih ter nedeljo predpoldne. Novi so tudi živinoogledniki, za mesooglednika pa je določen občinski sluga. Njegovo mesto se s prvim decembrom potom konkurza odda najnižjemu in najsposobnejšemu prosilcu. Za blagajnika je bil izvoljen g. Gajšek proti mesečni nagradi 100 Din. Znesek za občinsko razsvetljavo se določi na prihodnji seji, ki bo v nedeljo. Za rubežni obhod je določen g. Pepelnjak Mihael. V občinski kmetijski odbor so prišli gg. Hauptman Ivan, Kitek iz Studenic, Uršič, Bohak in Modrič.

Kulturne beležke

Ljubljanski Zvon št. 11—12. Izšli sta zaključni letošnji številki naše vodilne revije »Ljubljanski Zvon«, ki prinaša izredno bogato in pestro gradivo. Vsebinske reprezentativne dvojne številke obsega sledeče prispevke oziroma razprave: Bratko Kreft, Gubčev kronanje in smrt; Tone Seliskar: Zagovor; Ivo Brnčič: Umetnost, progres in progresivnost; Jošt Kozak: Maska; Oton Berkopec: Iz moderne češke lirike; Jiri Wolker: Umirajoči; Jozef Hora: Dve minuti tišine; Jan Čarek: Večni vojak; Ivan Potrč: Prekleta zemlja; France Bevk: Začudene oči; Joža Silogo: Oktobrska polnoč; H. Heine-Mile Klopčič: Nemčija; Mile Klopčič: Heine in njegov čas;

tako oddolžili za zaščito pred črno smrtjo. To so bili res dnevi telesne in duševne bolesti — Kalvarija, nedvomno težji od naših. A mi gremo mimo preteklosti in romamo na Kalvarijo, da si napnemo mišice in prezračimo okajena pljuča ter morebiti radi dolgočasia presodimo, če ni na kakem vogalu mesta kaka nova streha, kak fabriški dimnik ali vila, v koliko rastemo v veliki Maribor. Onim s pokojninsko palico, ki razpolagajo s časom, pa sproži pogled na mesto razgovor o vseh mogočih socialnih vprašanjih. Na vrhu ob ograji napovedo najprej vreme: takih in takih oblaki — jasno, suho; črne pege na njih pomeni nedvomno deževno vreme, zlasti, če se pojavi trganje po udih; pravijo, da je to barometer drž. uslužbencev. In tako gre dalje skozi sedanje razmere, ki da ovirajo globoko dihanje in kihanje.

Vladimir Levstik: Zapiski na pivniku; Bratko Kreft: Fragmenti o češkem gledališču; K. Dobida: Razstava Franceta Kralja; Vladimir Pavšič: Igralec v sodobnem gledališču; F. Kidrič: Ljubljanske srednje šole in višje šole v Kvasovih časih; Vladimir Pavšič: Ivan Cankar: Za narodni blagor; Oton Berkopec: Priprave za stoletnico Puškinove smrti; N. Bahtin-V. Š.: Petdesetletnica smrti Ostrovskega. — Kritika: Anton Melik: Slovenija (Svetozar Ilešič), Anton Anžič: Slovenska pesmarica (Marijan Lipovšek), Francoska poezija v prevodu Karla Čapka (Oton Berkopec). — Socialni obzornik: Jože Kerenčič: Študij o naši vasi, Hermannu Wendlu v opombo (K. Dobida), Ob kritikah »Prešerna« (F. Kidrič), Aškerčeva pisma Žmavcu (Marja Boršnik). Motivi in utrinki (Juš Kozak).

Nemškemu kiparstvu je posvečena zadnja številka »Illustrierte Zeitung, Leipzig« (založba Weber). Uvodna razprava se nanaša na drugo jubilejno razstavo pruske akademije umetnosti v Berlinu. V navedenem članku piše dr. Stoye o pomenu nove izvolitve Roosevelta za ameriškega prezidenta. Razen tega vsebuje navedena številka druge aktualne članke, med drugim tudi o Elbursovi ekspediciji. Sledi zaključek zanimivega romana o koncu vladanja dinastije Romanov v Rusiji. Številko krasijo številne izredno okusno in fino izdelane slike, ki se odlikujejo po plastičnosti in dovršeni priredbi.

Gospodarske beležke

Naš izvoz svinj v Avstrijo in Čehoslovako. Po statističnih podatkih je znašal izvoz živih svinj iz naše države v CSR v prvih 10 mesecih t. l. skupno 238.633 koamodov v vrednosti 331.3 milijona dinarjev. V vsem letu 1935 smo izvozili 218.035 koamodov v vrednosti 264.5 milijona dinarjev. Potemtakem smo letos v 10 mesecih izvozili 20.598 koamodov več v vrednosti 66.8 dinarjev napram lanskiemu izvozu. Ves naš izvoz živih svinj je šel v Avstrijo v Čehoslovako, in sicer je Avstrija kupila od nas letos 135.955 koamodov v vrednosti 171.2 milijona dinarjev (lani 141.800 koamodov v vrednosti 165.1 milijona dinarjev), Čehoslovaka pa 94.231 koamodov v vrednosti 139.5 milijona dinarjev (lani 75.010 koamodov v vrednosti 97.7 milijona dinarjev). Izvoz živih svinj v novembru in decembru t. l. bo znašal okoli 55.000 koamodov v vrednosti okoli 80 milijonov dinarjev, tako da bo znašal naš celokupni letošnji izvoz svinj okoli 290.000 koamodov v vrednosti preko 400 milijonov dinarjev.

Sporazum o izvozu pšenice v Švico. Pogajanja s švicarsko delegacijo v Beogradu se nadaljujejo. Dosedaj je bil dosežen sporazum samo glede naše pšenice, ki uživa v Švici zelo dober sloves. Švicarjem pa nismo mogli dati one količine, ki so jo zahtevali. Glede koruze ni sporazuma. Izgleda, da Švica želi, da bi se naš odlok z dne 31. avgusta t. l. v smislu katerega se mora pšenica in koruza plačati z devizami, anuliral in bi nam Švica samo 50% od uvožene pšenice plačala z devizami.

Mariborski svinjski sejem. Na sejem dne 27. tm. je bilo pripeljanih 134 rilcev, od katerih je bilo prodanih 59. Cene mladim prešičem so bile: mladi prešiči stari 5 do 6 tednov 60 do 100 Din, 7 do 9 tednov 120—150 3 do 4 mesece 165—225, 5 do 7 mesecev 240—335, od 8 do 10 mesecev 360—530, eno leto stari od 570—

Poljski general Hennig-Michaelis je objavil članek v listu »Kurier Poznański«, v katerem se peča z vprašanjem poljske vojne mornarice. Pri tem predpostavlja, da more biti edini resnični sovražnik Poljske — Nemčija. Radi tega priporoča Poljski gradnjo podmornic in torpednih rušilcev, ki naj preprečijo morebitne vojaške transportne med Stettinom in Königsbergom. V zvezi s tem člankom se je oglasil organ nemškega generalnega štaba »Berliner Börsenzeitung«, ki se čudi radi tega članka, ko »obstoja vendar med Poljsko in Nemčijo prijateljska pogodba«. (Brez komentarja.)

Zadnje telefonične vesti

Deževje hladi špansko bojevitost

SEVILLA, 30. novembra. Radi neprekinjenega deževja ni bilo včeraj v nedeljo na madridski fronti nobenih bistveno važnih borbenih akcij. Posamezne edince Francove mornarice stražijo v zadnjih dneh vhode v katalonska in južnošpanska pristanišča, da bi preprečili dovoz vojnega materiala madridski vladi. Poročila madridske vlade o bistvenih uspehih rdeče mllice se odločno demantirajo.

Horthy v kapucinski grobnici

DUNAJ, 30. novembra. Madjarski regent Horthy se je v teku današnjega dopoldneva razgovarjal z dr. Schuschniggom. Razgovoru je prisostvoval tudi državni tajnik za zunanje zadeve dr. Guido Schmidt. Regent Horthy je v teku današnjega dopoldneva položil venec na grob avstrijskega cesarja Franca Jožefa I. v kapucinski grobnici.

900 Din. Mesne cene: 1 kg žive teže od 5—6.50, 1 kg mrtve teže od 7.50—10 Din.

Ptujski sejmi. Letni (Katarinin) sejem, ki se je vršil v sredo 25. tm., je privabil v Ptuj nad 10.000 obiskovalcev. Tako v mestu samem, kakor na mestnem sejmišču, je bil tak naval, da Ptuj ne pomeni enakega. Kramarji so prišli tokrat na svoj račun, kajti kupčija je bila izredno živahna in je trajala od ranega jutra do večera. Isti pojav je bilo opaziti na konjskem in govejem sejmu. Obširno sejmišče je bilo skoraj premajhno. In tudi dogon živine je bil izredno velik. Prignali so 58 volov, 409 krav, 7 bikov, 59 juncev, 104 telice in 323 konjev, skupaj 960 glav živine. Kupčija je bila tudi živahna in sicer so prodali 25 volov, 114 krav, 2 bika, 12 juncev, 51 telic in 64 konjev. Dva vagona poslednjih sta bila prodana v Avstrijo. Cene goveji živini so ostale približno na isti višini kakor pri zadnjem sejmu ter so bile naslednje: volj 3.50 do 4 Din, krave 1.50 do 3 Din, biki 3 do 3.50 Din, junci 2.75 do 3 Din, telice 3 do 4.30 Din za kg žive teže. Konje so prodajali po kakovosti od 600 do 4000 Din, žrebeta pa od 800 do 1700 Din komad.

Sejem za prašiče v Ptuj, ki se je vršil v četrtek 26. t. m. je bil slabo založen in tudi kupčija je bila slaba. Pripeljali so 139 velikih svinj in 39 prascev, skupaj 178 rilcev. Od teh so prodali 53 koamodov. Cene svinjam so nekoliko padle in so bile naslednje: Pršutarji 5.75 do 6 Din, mastne svinje 6.50 Din, plemenske svinje 5.50 Din za kg žive teže; mrtve teže 8.50 do 9.50 Din; prasce za rejo stare 6 do 12 tednov so prodajali po kakovosti od 50 do 110 Din komad in je padec cen najbolj prišel do izraza pri poslednjih.

volje, žvižgamo na jesen pesem pomladi in na pomlad pesem jeseni ter kujemo načrte za — naslednji dan. Več nam ni treba, ker je vsak trud na večje daljave odveč in neploden. Devetdeset odstotkov vsakega meseca, ki žep izplahne, pa prisluškujemo ženskemu svetu starejšega kova, ki s tako vnemo in natančnostjo obravnava v tišini sv. Barbare svoj priljubljeni tema o sodobnem ženskem svetu. S primerno opreznostjo izveš marsikaj iz te večne javne tajne, ki se obnavlja v svoji zunanosti in notranosti.

O. sv. Barbara, stori, da ne bo Kalvarija le naša reminiscenca in te ne bomo posečali kot večni samski samotariji!

Ne pozabi naročnine!

Kalvarija

Kalvarija. — Menda ga ni od odraslih Mariborčanov, ki bi ne nosil v svojem srcu njene slike; mogoče se v spominu ali ob pogledu nanjo oslaja, mogoče pa nosi tako razočaranje iz onih sanjavih dni hrepenenja. A eni in drugi morajo priznati, da si brez tega grička in njegove kapelice ne moremo predstavljati Maribora.

Sv. Barbara nemo moti ono težko preteklost, ko so Mariborčani trepetali pred črno smrtjo; 17. stoletje je bilo kužno stoletje in zato črno in žalostno. Ko so meščani po prestani nevarnosti (l. 1661.) napravili na Glavnem trgu Marijin kip, so zgradili tudi kapelico na čast sv. Barbare, priprošnjici srečne smrti. Sami so znošili na grič potrebno kamenje in se

Nedelje in prazniki so odmerjeni romanju zmernih družin, ki jim je ta tura prikladna za njihove razpeljavčke; prvi koraki njihove dece v svet so mukopolni, neugnana kri naj že rano skuša Kalvarijo. Čudaki, ki tudi vršijo semkaj svoj redni sprehod, se jim izogibajo in se še z večjo trmo zarijejo v filozofsko razglabljanje — zakaj, kako, odkod. A za njih je Kalvarija — smola; s prvim korakom v stran trčijo na zaljubljenec, ki se sicer potuhnejo v bolj zakoten kraj, a se jim v gotovi uri zahoče po Kalvariji, kjer si za kapelico prisegajo v najboljših izbranih besedah tega ali onega umetnika-književnika.

Ej, Kalvarija, mesto reminiscenc! Mi iz navadnega prozajičnega sveta pa posečamo to priljubljeno zatočišče brez blagovanja in grenkobe. V lepih dneh in s skromnim cvenkom v žepu smo židane

Skeivnost v secu Azije

Zid iz jekla in mesa vzdolž tritisoč milj dolge rusko-japonske meje

Danes po sklenitvi japonsko-nemške zveze je že docela jasno, da je svet na usodopolnem razpotju, ko se postavljajo temelji za življenje novih rodov.

Nekaj let vztrajnega in načrtnega dela zadostuje, da se do temelja preobrazi življenje milijonov narodov s staro civilizacijo in visoko kulturo.

V gmoti teh današnjih zgodovinskih sprememb, ki jih doživljamo, bodo zgodovinarji dali v bodočnosti mogoče prvo mesto neverjetnemu vzponu vojaške moči in splošnemu razvoju japonskega naroda. Krepitev japonske vojaške sile, teritorialna ekspanzija in napor, da zavladajo na največjih svetovnih tržiščih, je vse kako eden izmed najvažnejših činiteljev v današnji mednarodni politiki.

Ta činitelj je v stalnem pokretu in še zdaleč ni razvil vse svoje sile. Šele v končnem spopadu za nadvlado v Aziji in na Pacifiku bo vrgla Japonska na mednarodno tehtnico vso težo svojega meča.

Medtem pa se Japonska pripravlja za veliki dan. Zemlja daimijev (pokrajinskih knezov) in samurajev (vojaških vazalov) se je v borbi proti zapadu postavila Azijcem na čelo, ne da bi vprašala za pristanek drugih azijskih narodov in plemen.

Vsiljuje se jim z oboroženo močjo, potem pa nastopa v njihovem imenu.

Zdaj je na vrsti Kitajska, največja azijska država. Ko bo Japonska na Kitajskem izvedla svoje načrte — izvedla pa jih bo prav sigurno, če se ji združene zapadne velesile končno ne postavijo po robu — tedaj bo prišlo na dnevni red tudi vprašanje borbe med belo in rumeno raso, med Evropo in Azijo.

Kitajska mora postati velika zaloga ljudi in surovin za Japonsko. Štiri sto milijonov Kitajcev lahko postane pod železno disciplino strašno orodje v japonski rokah. Kitajska mora dati bombaž, žito, premog in železno rudo, da bo Japonska v tem pogledu neodvisna in da bo lahko izdelovala več orožja.

Če bi se Japonski posrečilo zavladati nad Kitajsko, bi postalo mikadovo carstvo najmočnejša sila na svetu.

Ker imperijalizem ne pozna zastoja, bi Japonska v svoji ekspanziji ogrožala belo raso tudi izven azijskega kontinenta.

Po stopinjah Čin Ših Huang-Ti-A.

Japonska se hoče v prvi vrsti zavarovati pred iznenadjenjem izza hrbta. Dokler lahko Sovjetska Rusija neposredno ogrožava Kitajsko, tako dolgo je japon-

ski položaj na azijskem kontinentu nesiguren.

Zato je Japonska prodrla do meje Zunanje Mongolije. Dalje zaenkrat ne bo šla. Zasedla je Mandžurijo in Notranjo Mongolijo in si je s tem zavarovala hrbet v severni Kitajski.

Na ozemlju od severne Koreje do kitajskega Turkeстана gradijo japonski inženjerji velikanski branik, ki je tri tisoč milj dolg in daleč nadkriljuje takozvani kitajski zid, ki ga je pred kakimi dva tisoč leti postavil kitajski car Čin Ših Huang-Ti.

Kitajski zid je bil za svojo dobo sijajna bramba. Dandanes pa bi bil napram sedanjemu orožju kakor otroška igračka.

Branik, ki ga gradijo Japonci, je neprekinjena veriga utrdb, nadzemnih in podzemnih letališč, vojašnic in taborov na tri tisoč milj dolgi črti, ki teče po zemlji azijskih narodov in deli japonski interesni krog od ruskega.

primeren za napad, bo ta pas postal izhodišče za vdor na ruski teritorij, obenem pa protitež posebne rdeče armade na Daljnem vzhodu.

Mongole čaka črna bodočnost.

Pri gradnji tega velikanskega branika in pri končnem spopadu med Moskvjo in Tokijem bodo igrali važno vlogo Mongoli, ker leži njihovo ozemlje tam, kjer se križajo nasprotujoči si interesi Rusije in Japonske. Zunanja Mongolija je ostala pod vplivom Moskve, ki je pripravljena odločno braniti njene meje. Če bi namreč Japonska osvojila Zunanjo Mongolijo, bi bila s tem ogrožena ruska posest v Sibiriji.

Zaenkrat je najvažnejše mongolsko vprašanje v Mandžuriji in v Notranji Mongoliji, kjer živi nad tri milijone Mongolov. V Notranji Mongoliji so Mongoli pod spretnim političnim vodstvom svojega

pa v vojsko vse, kar lahko nosi orožje. Japonci organizirajo močno mongolsko armado v Notranji Mongoliji, Rusija pa oborožuje Mongole Zunanje Mongolije. Po vsem videzu se bodo pri rusko-japonskem spopadu mongolska plemena medsebojno uničila. Ostanke nekdanj tako silnih Mongolov, potomcev Džingis kana, čaka črna bodočnost.

Medtem so se Japonci poslužili vražjega sredstva — opija, kojega sajenje pospešujejo. Japonski trgovci so odprli v Notranji Mongoliji in Madžuriji številne beznice, kjer si Mongoli z opijem zastrupljajo svoj organizem in slabijo samega sebe za odpor proti Japoncem.

Kaj bo prinesla dogledna bodočnost?

Japonska lahko vsak čas nadaljuje s svojim prodiranjem v notranjost kitajske države. Obrambni pas ima nalogo, da to prodiranje zaščiti. Ali pa bo Rusija obstala prekrižanih rok pred tem ogromnim japonskim branikom, ko vendar ve, da pride po Kitajski ona sama na vrsto? Kaj bo storila Anglija in Zedinjene države? Japonsko gospodstvo v Kitajski bi ogrozilo Indijo, Malajsko zemljo, Avstralijo in Novo Zelandijo, Zedinjene države pa bi prišle ob kitajska tržišča, njihova posest na Pacifiku pa bi bila tudi prej ali slej izgubljena. Japonska oblast na Kitajskem bi postala nevarna tudi za francosko Indokino in za nizozemsko kolonialno carstvo.

Če bi vse te države nastopile složno proti Japonski, bi lahko ukrotilo njeno osvajalno silo. Ker pa nimajo skupne interesne podlage za borbo proti Japoncem in se morajo razen tega boriti z različnimi domačimi in zunanje političnimi vprašanji, lahko Japonci nemoteno ustvarjajo svoje načrte, ki naj omogočijo najprej nadoblast japonske nacije v Aziji, potem pa nadvlado rumene rase na vsem svetu.

Rumena nevarnost ni več samo strašilo Viljema II., ampak dobiva vedno jasnejše obrise. S to Japonsko se je sedaj Nemčija zvezala. Japonci ne morejo več dolgo nadaljevati v tem pravcu, ne da bi prišli v odkrit spor z drugimi velesilami. Če se bodo te velesile spopadle s predstavnikom rumene rase, bo igral tri tisoč milj dolgi zid iz jekla, armiranega betona in mesa važno, nemara celo odločilno vlogo. V tem leži značaj gradnje tega modernega orjaškega obrambnega in napadalnega sistema, s katerim hočejo Japonci nadkriliti napore velikega Čin Ših Huang-Ti-A.

Ta obrambna črta je pravo čudo moderne vojne tehnike. Dostop v ta pas je silno otežkočen. Japonske vojne oblasti se uvedle to strogost zato, da noben tujec ne zve ničesar o teh utrdbah. Obrambni sistem je medsebojno in z vrhovnim japonskim zapovedništvom v mandžurskem glavnem mestu Hsin Kingu zvezan z brzojavom, telefonom in radiom.

Ta pas pa ni zgrajen samo za obrambo, ampak tudi za napadalne cilje. Zaenkrat ima namen, da zadrži ruski napad in da prepreči neposredno vzevo Rusije s Kitajsko, ki jo je Rusija dozdej vzdrževala preko Zunanje Mongolije in kitajskega Turkeстана.

Če bo Japonska smatrala, da je položaj

poglavarja princa Teha dosegli 1. 1933 proglasitev mongolske samoupravne zbornice v Pailingmaio-u, seveda pod formalno kitajsko nadoblastjo.

On tega časa je mongolski nacionalizem začel krepko prodirati v vsa mongolska plemena. Japonci so se tega zbal in so začeli po vrsti zasedati pokrajine Notranje Mongolije. Danes imajo v svojih rokah važna središča Pailingmaio, Dolon-Nor, Kalgan, Changpei, Chanpsen i. t. d.

Princ Teh je postal orodje napadalne japonske politike. Njegova naloga je, da zbere čim več mongolskih novincev, ki jih vežbajo japonski častniki. Japonska sila in ugled princa Teha je tolik, da sto-

Společna gibanje

Neuspela revanža...

Prepričevalna zmaga ISSK Maribora nad SK Celjem

Včerajšnja tekma med ISSK Mariborom in SK Celjem je spravila dokončno jasnost v jesenski tabeli mariborskega okrožja LNP. Sicer je bilo jesensko prvenstvo že davno pod streho, da ni SK Celje vložil protesta proti verifikaciji nedavne prvenstvene tekme s ISSK Mariborom, ki se je, kakor znano, končala z zmago ISSK Maribora v razmerju 2:1. LNP je protest uvaževal, tekmo razveljavil ter odredil novo, ki se je včeraj odigrala na Rapidovem igrišču. Toda Celjanom revanža ni uspela ter so se moral vračati domov s še večjim porazom kakor je bilo to pri zadnjem srečanju v Mariboru. Zdaj si lahko celjski živci do pomladi odpočijejo, kajti zmaga ISSK Maribora je bila včeraj tako prepričevalna, da pač nihče ne bo mogel iskati dlake v jajcu. Z včerajšnjo ponovno zmago ISSK Maribora je stanje v prvenstveni tabeli naslednje: 1. SK Železničar (8 točk), 2. ISSK Maribor (8 točk), 3. SK Celje (6 točk), 4. Čakovečki SK (5 točk), 5. SK Rapid (3 točke), 6. Atletiki (brez točke). ISSK MARIBOR : SK CELJE 3:0 (1:0).

Ta tekma se je odigrala v takem stilu, da je stavila na živce prisotnih nemale zahteve. Mirne vesti lahko rečemo, da ni bilo že dolgo v Mariboru toliko surovosti na igrišču, kakor včeraj. Omeniti pa je

tudi treba, da se je domače moštvo, kakor tudi občinstvo, zadržalo zelo disciplinirano, pojav, ki ga je treba pozdraviti!

Da je prišlo do pretirane ostre in surove igre, je kriv v prvi vrsti sodnik g. Lukežič iz Ljubljane, ki ni znal takšnega načina igranja zatreti. Mirno je dopustil sabotažne akcije in se je šele pri stanju 3:0 za Maribor odločil, da izključi levega branilca SK Celja. S svojim včerajšnjim sojenjem si je g. Lukežič prav gotovo zapravljal vse simpatije, ki jih je doslej užival v Mariboru. Na drugi stran se nam vsiljuje vprašanje, ali je treba za takšno sojenje poklicati sodnika iz Ljubljane, ko jih imamo v Mariboru dovolj? Ali je treba, da se klubi obremenjujejo z visokimi izdatki za sodnika iz Ljubljane? Prav je, da se naši klubi združijo v strnjeno vrsto in zahtevajo ustanovitev mariborskega nogometnega podsaveza, saj bodo potem odpravljeni vsi nedostaki, ki se porajajo iz sportne politike LNP.

ISSK Maribor je včeraj dokazal, da po LNP razveljavljena prva tekma s SK Celjem ni bila nič kaj neregularna. Kljub temu, da morda ISSK Maribor včeraj ni tako zaigral kakor v prvi tekmi proti SK Celju, je vendarle dosegel lep rezultat, ki bi pa lahko bil še lepši, če ne bi Celjani imeli tako odličnega vratarja. Vsi igralci

ISSK Maribora so včeraj igrali z elanom ter je zasluga vseh, da si je moštvo priborilo dve dragoceni točki. Potek tekme pa je tudi dokazal, da hočejo Celjani zmagati za vsako ceno in je bilo radi tega stališče domačega moštva tem težje. Toda domača enajstorka je svojo nalogo izvrstno opravila in odpravila svojega nasprotnika v lepem in prepričevalnem stilu.

SK Celje je včeraj dokazalo, da goji pretirano ostro igro. Moštvo je sicer zaigralo z veliko požrtvovalnostjo in elanom, toda vsa njihova prizadevanja so bila zaman, kajti »hotenje« ni vedno držalo koraka z »znanjem«. Edina formacija, ki je bila zares dobra, je ožja obramba, dočim je bila napadalna vrsta pod vsako kritiko. Kolikor toliko je zadovoljila tudi krilska vrsta, zlasti oba stranska krilca, dočim se je Slamič »odlikoval« s sabotažnimi akcijami in pretirano ostro igro. Vse v vsem: SK Celje bo že moralo boljše zaigrati, če reflektira na dober renome.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: Ljubljana: Concordia 2:2 (2:0); Gradanski: Slavija (Sarajevo) 3:2 (2:1). Beograd: Jugoslavija: BASK 2:1 (1:1). Osijek: Slavija (O): BSK 1:1 (1:0). Split: Hajduk: Hašk 7:0 (2:0). Trbovlje: Amater: Korotan 3:0. Subotica: Ripenzija (Temešvar): ŽAK Pariz: Pariz: Praga 2:1 (2:1). Berlin: Berlin: Krakov 5:4 (3:2).

Ljubljanski lakoatletski podsavez usta novljen. Včeraj se je vršil v Ljubljani ustanovni občni zbor Ljubljanskega lakoatletskega podsaveza, na katerem je bilo zastopanih 12 klubov. Od mariborskih klubov se je udeležil zborovanja le SK Rapid, dočim ostali klubi niso bili zastopani, ker zahtevajo popolno neodvisnost od Ljubljane, kakor je bilo to doslej. Ustanovitev Ljubljanskega lakoatletskega podsaveza pomeni za mariborske klube korak nazaj in smo sedaj tam, kjer smo bili pred leti.

Prekmurske novice

Banovinska cesta M. Sobota-Radenci. Radi predstoječe gradnje mostu čez reko Muro v Petanjcih, je banovina našla za potrebno, da se banov. cesta M. Sobota Radenci razširi in izpopolni, tako da bo odgovarjala živahnejšemu prometu, ki je pričakovati potem, ko bo most zgrajen. V to svrhu so tehnični organi banovine cesto premerili in postavili nove občestne mejne kamne precej za staro mejo. Poleg gradnje mostu bo torej nudilo tudi razširjenje ceste našim pridnim delavcem precej zaslužka, kar je vsekakor v dobi, še vedno trajajoče brez poselnosti, pozdraviti. Toda razširjenje ceste, zlasti po vaseh Tišina, Petanjci in Tropovci, bo povzročilo nekaterim posestnikom precejšnjo škodo, ker bodo morali odstraniti izpred svojih poslopj ograje, med temi tudi nekatere železobetonske, radi česar bi bilo želeto, da se ta škoda prizadetim posestnikom vrne.

S cesarskega prestola v blaznica

69

Da, vse je zastrupljeno. Vse je to delo one »blodnice«, one »njegove«, Belcebu-bove, one iz Pariza. Da, treba je paziti. Ona je tukaj nevidna. Toda zaman so vse njene spletke. Maksimilijan živi, danes je dan kronanja. Maksimilijan vlada, Jarez pa je ustreljen. Da, tukaj leži ta blazni Indijanec. Kaj še vedno niso tega sporočili Maksimilijanu?

Takšne blodnje, nesmiselne predodbe se poganjajo po možganih Šarlote.

Poslovni človek na prestolu.

Tiste dni je Leopold posetil svojo sestro. Bil je to njegov prvi in zadnji obisk. Kralju Leopoldu ni nič kaj všeč njegova blazna sestra. Kralj Leopold, ta rutinirani gospodarski in poslovni človek na prestolu, tvorec Konga, najbogatejši člo-

vek v Evropi, kruti realist, je na dnu svoje duše vendarle praznoveren, nič manj praznoveren, kakor tisti njegovi podaniki Črnci v Afriki v njegovom Kongu. V tem svojem praznoverju je trdno prepričan, da bi mu srečanje s sestro prineslo nesrečo. Gotovo pa bi mu ta obisk prinesel slabo voljo in mu kvaril dobro razpoloženje.

Toda to prav nič ne moti, da ne bi bil ta kruti realist na belgijskem prestolu v času, ko niso bile njegove borzne transakcije najsijajnejše, stavljal na kocko vsega Šarlotinega privatnega premoženja in ravno z investicijo Šarlotinih milijonov rešil svoje afriško podjetje. Šarlota ni uspelo, da bi za sebe ohranila in zadržala mehiški cesarski prestol, na katerem naj bi sedela poleg Maksimilijana,

pač pa so njeni milijoni bili zelo dobrodošli njenemu bratu Leopoldu belgijskemu, da si ohrani kolonijo in da si zagotovi celo cesarstvo v Afriki, stokrat bogatejše in stokrat ponosnejše od Mehike.

Najbogatejša in najblaznejša.

Čudovita krutost usode. Čudna igra dogodkov. Ti investirani Šarlotini milijoni prinašajo bogate obresti, veliko zlata iz Konga prihaja kot obresti na njeno ime. Šarlota pa niti ne ve in niti ne sluti, da je postala najbogatejša žena Evrope in ne more vedeti, da se bodo za njeno ogromno dediščino pravdali vsi njeni sorodniki, otroci kraljeve krvi, pred sodišči boreči se s svojimi upniki. Šarlota tudi ne sluti, da bo večji del tega zlata ipak propadel, kakor da je na njem žig prokletstva...

Povračilo za Queretaro.

Napoleonu III. pa ni bila sreča mila. Zla usoda, ki je doletela Maksimilijana,

ni tudi njemu prizanašala. Napoleon III. je prišel na prestol z lepimi besedami. To drugo cesarstvo slika v živih podobah slavnih in oboževanih francoskih pisateljev Zola v ciklu svojih romanov o Rougon Marcquartil. Koruptivna, lascivna družba, v kateri živi Napoleon III. Tam izza Rena po vstajata Bismarck in Moltke, ki prinašata zlo usodo.

Njena »mala vojna«.

Evgenija je imenovala francosko prusko vojno 1870 do 1871 »svojo malo vojno«. Ona je dejanski njen vzrok, kakor je bila dejanski tudi ona vzrok Maksimilijanove pustolovščine v Mehiki. Napoleon III. doživi usodo Maksimilijana. Po bitki pri Sedan ostane ujetnik svojih sovražnikov, cesarstvo pa propade. Sedan je kakor povračilo za Queretaro.

Toda tudi usoda Evgenije ima nekaj sličnega. Z žalostno, pretresljivo usodo Šarlote.

(Dalje sledi.)

Mali oglasi

Razno

BUDILKE
od Din 40.— naprej pri grajskem urarju, Maribor. Kupujem zlato po najvišjih cenah. 5666

KOŽUHOVINO
po najnižjih cenah kupite pri Železniku, Kopalniška ulica (Scherbaumov paviljon). Izdelujem in popravilam strokovnjaško. 5813

»PLZENSKI DVOR«
A. Senica, Tattenbachova ul., izvrstna tukajšnja in vina iz Kovaškega vrha (Schmitzberger) čez ulico Din 2.— ceneje. Prijetni lokali tudi za klube, kurjeno kegljišče, bilard, šah ter inozemski časopisi in revije cenjenim gostom na razpolago. Pričetkom prihodnjega meseca se sprejmejo abonenti na okusno, tečno in ceneno hrano. 5966

JABOLKA.
suhe slive, pekmez, orehe dobiti poceni samo pri A. Birg-mayer-u, Maribor, Kolodvorska ul. 1. Razpošila se tudi izven Maribora. 6002

SIVANJE ODEJ
iz vate, volne in puha, z jamčeno strokovno izdelavo, najceneje pri Novaku, Koroška 8. 6007

Radi smrti ugodno naprodaj lepa

JEDILNICA.
spalnica, kabinetna oprava, madona, sedažna banja in drugi predmeti. Več se izve v trgovini Albin Novak, Maribor, Glavni trg 18. 6015

DOBRO HRANO
oddam. Naslov v upravi lista 6019

PSIHOGRAFOLOG
Feliks Globočnik v Mariboru, hotel »Pri zamorcu«. Sprejema dnevno 9—12, 13—20, tudi ob nedeljah in praznikih. Obiske po lišah vrši po 20 uri zvečer po dogovoru. Dela na strogo znanstveni podlagi. 6025

Prodaj

SPORTNI VOZIČEK
naprodaj. Gajeva 9. 6005

Stanovanje išče

STANOVANJE.
sobo in kuhinjo s predsobo in pritliklinami išče mirna stran-ka brez otrok s 1. januarjem. Pogoji: Magdalenski okraj med Tržaško cesto in kadetnico do Fochove ulice. Ponudbe takoj na Hynek, Stritarjeva ul. 30 a. 5945

Bengerjevo perilo

Tekstilana Budefeldt
Maribor, Gosposka 14

Službo dobi

TRGOVSKI POMOČNIK
mlad, delaven in priden, se takoj sprejme v boljšo trgovino na deželi. Ponudbe na »Večernik« pod značko »Nastop takoj«. Istotam se sprejme tudi učenec, sin poštenih kmečkih starišev. 5963

BOLJŠO DELAVKO
sprejemam na stanovanje. Arzenšek, Grajska ul. 2 (v gradu). 6008

Stanovanje

LEPO STANOVANJE
tako oddam. Studenci, Aleksandrova 17, pri malem mostu. 6003

Takoj oddam
SOBO IN KUHINJO.
Studenci, Gregorčičeva 21. 6004

STANOVANJE.
sobo, kuhinjo, steklena veranda, klet, vrt, oddam takoj. Studenci, Ciril-Metodova 17. 6014

STANOVANJE.
visokoprtilično, 3 sobe, kuhinja, kopalnica in soba za služkinjo, popolnoma zaključeno, oddam s 1. decembrom. Vprašati Tattenbachova ulica 15, pri hišnici. 6022

S preparati Elizabete Arden

naučite se sami ravnati! sistematika gospodične Ardenove prispe 14. decembra in ostane do 15. decembra v Mariboru ter bo dajala brezplačne nasvete za ravnanje z Arden preparati. Pokazala vam bo kako se odpravljajo napake na obrazu, kako se podčrta poteze obraza, da pridejo do veljave. Ne pozabite istočasno prositi jo za nasvet za novi Make-up, ki da vaši obleki zadajo dovršenost. Do polarnu konzultacij dajemo radevolje. Prijavite takoj vaš obisk v 6008 specialni parfumeriji

Franc Weiler
Maribor, Gosposka ulica 29.

Pristni štajerski sadni kruh

ki vsebuje vse življenju potrebne vitamine se dobi edino v **pekarni SCHERBAUM** in v vseh prodajalnah. 5940

Najboljša darila za Miklavža

pristni štajerski in najfinejši dunajski »sadni kruh«, kakor tudi razne kekse po najnižjih cenah dobite v

pekarni SCHERBAUM
in v vseh njenih prodajalnah.

SOBO IN KUHINJO
oddam. Studenci, Cankarjeva 5. 6023

GOSPOD ALI GOSPODIČNA
se sprejme na stanovanje. — Splavarska ul. 3. 6024

Sobo odda

Oddam čedno
SOBICO.
Sodna ul. 16-III. vrata 8. 6006

PRAZNO SOBO
tako oddam v najem stranki brez otrok. Taborska 9, pri državnem mostu. 6012

GOSPODA
sprejemam kot sestanovalec. Koroščevo ul. 8. Plohl. 6013

Poskusite
našo novo
kavino mešanico

Z. ANDERLE
MARIBOR GOSPOSKA UL. 20

Na policiji.

Gašper: »Gospod komisar, želel bi govoriti z lopovom, ki ste ga pravkar prijeli.«

Komisar: »Zakaj pa?«

Gašper: »Ta človek se je vtihotapil v spalnico moje žene tako spretno, da se ni zbudila. Želel bi, da mi izda to skrivnost...«

Zvečer v parku.

Mlad zaljubljenec: »Gospodična, kaj bi si mislili, če bi vam ukradel en poljub?«
Se mlajše dekle: »Da ste lenuh.«

Za Miklavža in za Božič

nudimo ugodno: 6027

smučke, sanke, drsalke,
razne vrste vezi, palice in voskov in vse ostale sportne potrebščine

Pinter & Lenard, Maribor

Krzno

vsakovrstno v veliki izbiri Vam nudi, kakor tudi izdeluje in modernizira po najnovejših dunajskih in pariških modelih 5746

krznar

Pe in Semko, Gosposka 37
Strokovnjak in specialist v izdelavi skungsov

Vsemogočni je poklical k sebi našo preljubo mamico, staro mamico, gospo

Antonijo Stojec, roj. Kovač

Pogreb blagopokojnice bo v sredo, dne 2. decembra ob 15. uri izpred mrtvašnice na magdalensko pokopališče.

Zalujoče rodbine:
Stojec, Vetrh, Kovač.

RANILNICA

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, pri Južnoštajerski hranilnici